Sociálně-právní ochrana dětí

Vysvětlíme, kdo zajišťuje sociálně-právní ochranu dětí, jak Vám v těchto věcech pomůže dětský ombudsman a co musíte udělat, než mu napíšete. Na konci se dozvíte, kde najdete více informací o dosavadní činnosti ombudsmana a dětského ombudsmana.

Kdo zajišťuje sociálně-právní ochranu dětí?

Sociálně-právní ochranu dětí zajišťují orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD). Jsou to zejména **obecní** či **městské úřady, úřady městských částí a krajské úřady**.

Orgánem sociálně-právní ochrany dětí je i Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí.

S čím Vám může pomoci dětský ombudsman?

Dětský ombudsman **může** prověřit činnost OSPOD **při** výkonu sociálně-právní ochrany dětí a také při výkonu kolizního opatrovnictví – tj. při zastupování dítěte/dětí v soudním řízení.

Posuzuje, zda postupují v souladu s právem a v zájmu dítěte/dětí.

Může pomoci například pokud:

- OSPOD podle Vás nekoná (je nečinný) nebo nejedná v zájmu Vašeho dítěte.
- Myslíte si, že Vám OSPOD nepomohl ve složité rodinné situaci. Třeba Vám neporadil nebo nepomohl zajistit sociální službu.
- OSPOD podal návrh na odebrání dítěte z Vaší péče a navrhl je svěřit do zařízení pro děti či do pěstounské péče.
- Jste přesvědčeni, že OSPOD jako kolizní opatrovník dítěte v soudním řízení nehájí jeho nejlepší zájem.
- OSPOD soudu navrhl, aby Vašemu dítěti nařídil ústavní výchovu.
- Nesouhlasíte s tím, že OSPOD stanovil dohled nad výchovou Vašeho dítěte.

Co dětský ombudsman nemůže?

Nemůže Vám pomoci ve Vašich rodinných vztazích a soukromých sporech.

Nemůže je ani řešit, ani rozhodovat, ani Vás v nich zastupovat. Nemůže Vám ani poskytovat právní poradenství.

Také Vám nepomůže, pokud nesouhlasíte se soudním rozhodnutím nebo trestním řízením.

Nemůže pomoci například pokud:

- Rozcházíte se s partnerem/partnerkou a přete se o společné dítě.
- S manželem/manželkou řešíte, kdo z Vás bude před a po rozvodu manželství pečovat o společné dítě.
- Nemůžete se s druhým rodičem dohodnout na úpravě styku s dítětem.

Co musím udělat, než se obrátím na dětského ombudsmana?

Nejprve **podejte vedoucímu úřadu stížnost** na konkrétní postup nebo na pracovníka/pracovnici orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

Vedoucím úřadu je tajemník/tajemnice obecního/městského úřadu nebo úřadu městské části, ředitel/ředitelka krajského úřadu nebo ředitel Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí.

Stížnost můžete podat písemně i ústně do protokolu (kopii si vyžádejte).

Jak se vyřizuje stížnost a kdy mohu napsat dětskému ombudsmanovi?

Vedoucí úřadu musí Vaši stížnost vyřídit do **60 dnů** ode dne jejího doručení.

Pokud zjistí, že je alespoň částečně důvodná, **musí bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě**. Stížnost je tedy nejrychlejší a nejúčinnější cesta k nápravě.

Pokud vedoucí Vaši stížnost **nevyřídí** nebo **s vyřízením nebudete spokojeni** (nedošlo k nápravě), můžete podat **podnět dětskému ombudsmanovi**.

K podnětu **připojte** kopii své stížnosti a odpovědi na ni (pokud ji máte). Napište také, proč s vyřízením své stížnosti nesouhlasíte (v čem vidíte nedostatky či pochybení OSPOD).

Dětský ombudsman od 1. července 2025 řeší případy, které se dotýkají práv dětí do 18 let (tedy i případy, v nichž by šlo o Vaše dítě). **Ombudsman** dál řeší případy dospělých (které se nedotýkají práv dítěte do 18 let).

Kde najdu, co už (dětský) ombudsman zjistil a řekl?

Podrobnosti najdete:

- ve sbornících Rodina a dítě (2007) a Rodina a dítě II (2017) na ochrance.cz (Naše činnost → Výstupy z činnosti → Sborníky a publikace → Edice stanoviska),
- v <u>Evidenci stanovisek ochránce (ESO)</u> na <u>ochrance.cz</u>, kde můžete hledat fulltextem i **podle oblasti** práva zadejte:
 - 207 Ochrana dětí, mládeže a rodiny (případy ombudsmana, včetně případů dětí před červencem 2025),
 - 1207 Ochrana dětí, mládeže a rodiny (případy dětského ombudsmana od července 2025).